

473/2022
CEB

**CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA**

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2/208 din 09.01.2023
La nr. 473 din 15.12.2022

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege privind modificarea Legii nr.92 din 07.04.2022 privind activitatea de asigurare sau reasigurare (art.59 și art.60).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 3 (trei) file.

Director

Iulian RUSU

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr.	39	
"10"	01	2023
Ora		

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO23/8482 din 06.01.2023

la proiectul de lege privind modificarea Legii nr.92 din 07.04.2022 privind activitatea de asigurare sau reasigurare (art.59 și art.60)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Parlamentul Republicii Moldova, iar autor nemijlocit este un grup de Deputați în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional "*etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul supus expertizei a fost plasat pe pagina web oficială a Parlamentului Republicii Moldova, cu anexarea notei informative, fiind asigurat accesul la proiectul prenotat al părților interesate pentru a putea prezenta sau expedia recomandări pe marginea proiectului.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

În nota informativă autorul menționează că proiectul legii privind modificarea Legii nr.92/2022 privind activitatea de asigurare sau reasigurare a fost elaborat în vederea: *„majorării numărului de zile de la 180 la 360 de zile de la data scadentă prevăzută în contractul de asigurare pentru asigurarea riscurilor de producție în agricultură și piscicultură, care oferă posibilitatea unei valorificări mai eficiente a activelor care acoperă rezervele tehnice și cerința de capital minim sub formă de creanțe aferente primelor de asigurare subvenționate de către stat și eliminării restricțiilor de ordin cuantificabil privind activele admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și a cerințelor de capital minim - în cazul creanțelor aferente primelor de asigurare subvenționate de către stat”.*

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prin proiect se dorește ajustarea unor norme din Legea nr.92/2022 privind activitatea de asigurare sau reasigurare reieșind din natura juridică a unor relații reglementate la moment prin act al Comisiei Naționale a Pieței Financiare.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de *„nota informativă care cuprinde:*

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;*
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;*
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;*
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”.*

Nota informativă stabilește condițiile ce au impus elaborarea proiectului, evidențiază elementele noi și finalitățile urmărite prin promovarea proiectului.

Examinând conținutul notei informative a proiectului supus expertizei se constată că aceasta întrunește condițiile menționate în art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Cu toate acestea, deși autorul menționează în notă că ajustările la Legea nr.92/2022 privind activitatea de asigurare sau reasigurare sunt oportune reieșind din natura juridică a unor relații reglementate prin actul Comisiei Naționale a Pieței Financiare - Hotărârea CNPF nr.2/1 din 21.01.2011 (modificată prin Hotărârea CNPF nr.34/12 din 19.07.2022), totuși, analiza detaliată a Hotărârii CNPF denotă că aceasta conține norme juridice suplimentare care nu sunt propuse a fi reglementate prin proiectul prenotat.

Astfel, se consideră oportun ca nota informativă să conțină o analiză detaliată a necesității ajustării Legii nr.92/2022 doar la unele norme din Hotărârea CNPF și, totodată, a se analiza care urmează a fi impactul în cazul nereglementării la nivel primar a altor situații reglementate în prezent prin hotărârea Comisiei. Spre exemplu, art.59 alin.(1) lit.l) conține textul *„să nu depășească 180 de zile de la data scadentă prevăzută în contractul de asigurare”*, pe când norma din Hotărârea CNPF nr.2/1 din 21.01.2011 utilizează textul *„în măsura în care nu sunt mai vechi de 365 de zile de la data intrării în vigoare a contractului de asigurare”*. Respectiv, sunt două situații juridice diferite, or autorul consimte

necesitatea schimbării doar a termenului de zile.

În aceste condiții, considerăm că autorul urmează să evalueze, per ansamblu, toate normele reglementate în Hotărârea Comisiei CNPF nr.2/1 din 21.01.2011 modificată prin Hotărârea Comisiei CNPF nr.34/12 din 19.07.2022 care au fost adoptate până la intrarea în vigoare a Legii nr.92/2022 (în vigoare de la 1 ianuarie 2023) prin prisma faptului că actele Comisiei au fost adoptate în conformitate cu vechea Lege cu privire la asigurări nr.407/2006 care a fost abrogată prin Legea nr.92/2022 prin prisma necesității operării și a altor modificări care se consideră a fi justificate și esențial necesare în legea prenotată.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) *fundamentarea economico-financiară*”.

În nota informativă se menționează că: *„Proiectul dat nu presupune careva cheltuieli suplimentare sau pierderi la bugetul public național și nu se anticipează dificultăți în implementarea acestuia”*.

I.5.3. Efectuarea analizei impactului de reglementare.

Potrivit art.30, pct.2 din anexa nr.1 la Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, *„În cazul proiectelor actelor normative ce reglementează activitatea de întreprinzător, suplimentar se descriu concluziile și propunerile înaintate în cadrul studiilor de cercetare, precum sau rezultatele analizei ex ante sau ale analizei impactului de reglementare. Se prezintă argumentarea, în baza evaluării beneficiilor, a necesității adoptării actului normativ și, după caz, analiza de impact al acestuia asupra activității de întreprinzător, inclusiv prin prisma respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorilor și ale statului”*.

Conform art.13 al Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, *„(1) Analiza impactului de reglementare reprezintă argumentarea, în baza evaluării costurilor și beneficiilor, necesității adoptării actului normativ și analiza de impact al acestuia asupra activității de întreprinzător, inclusiv asigurarea respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorilor și ale statului, precum și corespunderea actului scopurilor politicii de reglementare și principiilor prezentei legi. (2) Actul de analiză a impactului de reglementare este parte integrantă a notei informative a proiectului de act normativ”*.

Totodată, prin Hotărârea Guvernului nr.23 din 18.01.2019 a fost aprobată Metodologia de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative.

În acest sens, propunem autorului a anexa la nota informativă analiza impactului de reglementare la proiectul prenotat în care se vor identifica obiectivele, se vor identifica, analiza și compara opțiunile.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative *„textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

- f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;
g) se evită tautologiile juridice;
h) se utilizează, pe cît este posibil, noțiuni monosemantice, [...]."

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.&n

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul reglementează activitatea entităților publice responsabile de implementarea prevederilor conținute în acesta.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

În nota informativă autorul menționează că proiectul legii privind modificarea Legii nr.92/2022 privind activitatea de asigurare sau reasigurare a fost elaborat în vederea: *„majorării numărului de zile de la 180 la 360 de zile de la data scadentă prevăzută în contractul de asigurare pentru asigurarea riscurilor de producție în agricultură și piscicultură, care oferă posibilitatea unei valorificări mai eficiente a activelor care acoperă rezervele tehnice și cerința de capital minim sub formă de creanțe aferente primelor de asigurare subvenționate de către stat și eliminării restricțiilor de ordin cuantificabil privind activele admise pentru acoperirea rezervelor tehnice și a cerințelor de capital minim - în cazul creanțelor aferente primelor de asigurare subvenționate de către stat”*.

Deși autorul menționează în notă că ajustările la Legea nr.92/2022 privind activitatea de asigurare sau reasigurare sunt oportune reieșind din natura juridică a unor relații reglementate prin actul Comisiei Naționale a Pieței Financiare - Hotărârea CNPF nr.2/1 din 21.01.2011 (modificată prin Hotărârea CNPF nr.34/12 din 19.07.2022), totuși, analiza detaliată a Hotărârii CNPF denotă că aceasta conține norme juridice suplimentare care nu sunt propuse a fi reglementate prin proiectul prenotat.

Astfel, se consideră oportun ca nota informativă să conțină o analiză detaliată a necesității ajustării Legii nr.92/2022 doar la unele norme din Hotărârea CNPF și, totodată, a se analiza care urmează a fi impactul în cazul nereglementării la nivel primar a altor situații reglementate în prezent prin hotărârea Comisiei. Spre exemplu, art.59 alin.(1) lit.l) conține textul „să nu depășească 180 de zile de la data scadentă prevăzută în contractul de asigurare”, pe când norma din Hotărârea CNPF nr.2/1 din 21.01.2011 utilizează textul „în măsura în care nu sunt mai vechi de 365 de zile de la data intrării în vigoare a contractului de asigurare”. Respectiv, sunt două situații juridice diferite, or autorul consimte necesitatea schimbării doar a termenului de zile.

În aceste condiții, considerăm că autorul urmează să evalueze, per ansamblu, toate normele reglementate în Hotărârea Comisiei CNPF nr.2/1 din 21.01.2011 modificată prin Hotărârea Comisiei CNPF nr.34/12 din 19.07.2022 care au fost adoptate până la intrarea în vigoare a Legii nr.92/2022 (în vigoare de la 1 ianuarie 2023) prin prisma faptului că actele Comisiei au fost adoptate în conformitate cu vechea Lege cu privire la asigurări nr.407/2006 care a fost abrogată prin Legea nr.92/2022 prin prisma necesității operării și a altor modificări care se consideră a fi justificate și esențial necesare în legea prenotată.

06.01.2023

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Vadim CURMEI, Inspector principal

